

Datum: 12 maj 2025

Mötesanteckning

Lokalt brukarråd Syn

Tid: 14.00-16.30

Plats: Rum 307, Ekelundsgatan 8, Göteborg

Deltagare

Joakim Ericson, SRF KSOT
Annika Mossberg, SRF Göteborg
Ther Tomma, SRF Göteborg
Agneta Hummerhielm, FSDB Väst
Anette Jernberg, FSBU
Tony Bernedal, Syncentral Göteborg
Sara Andersson, Syncentral Göteborg
Tove Söderberg, Syncentral Göteborg
Maria Ekhem, Syncentral Göteborg

Övriga deltagare

Två skrivtolkar från Tolkverksamheten.

1. Mötet öppnas

Presentationsrunda. Ny representant från SRF Göteborg, Ther Tomma.

2. Information från Syncentral Göteborg

- Statusläge personal

Personalläget är stabilt. Senaste rekryteringen var i november år 2022, vilket innebär att gruppen består av erfaren personal med mycket kunskap.

FSBU: Är det en av kuratorerna som arbetar bara med barn?

Syncentral Göteborg: Nej, båda jobbar med barn och vuxna. Mindre sårbart på det viset.

Vad gäller vårdgarantin klarar Syncentralen målsättningen med god marginal. Syncentralens besök sker inom 60 dagar till 90 % och målet för besök inom 90 dagar nås till 100 %. Ledtiderna, med andra ord väntetiden till efterföljande besök, är omkring 3 veckor. Antalet påbörjade synrehabiliteringar, vilket innebär nya remisser eller egenremisser, är fler detta år jämfört med föregående år. Snittantalet besök per månad på Syncentralen är omkring 600.

- Information om Tactile Reading-konferens

Två synpedagoger i barnteamet kommer att åka på konferensen Tactile Reading & Graphics i juni, en internationell konferens i Amsterdam. Syftet med konferensen är att ta fram ny kunskap, inspirera och främja vidare utveckling inom taktill läsning.

En av synpedagogerna kommer tillsammans med Myndigheten för tillgängliga medier (MTM) hålla i en workshop gällande punktväska, punktkassen och taktila bildlådan. Det är ett tidigt introduktionsmaterial till punktskrift och att utveckla det taktila sinnet för små barn som MTM har tagit fram.

SRF Göteborg: Kan brukarorganisationerna beställa det materialet?

Syncentral Göteborg: Det borde inte vara några problem. Den kontaktperson Syncentralen har på MTM är Catinka Grunditz.

SRF Göteborg: Det hade varit intressant att veta hur Sverige ligger till jämfört med andra länder. Ta gärna med frågan: Hur jobbar man med punkt i skolorna i andra länder?

Syncentral Göteborg: Den spontana känslan är att vi har kommit långt. Både MTM och Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM) finns representerade på konferensen. Tar med frågan.

- Aktuell samverkan

Ögonsjuksköterskor från Ögonmottagning barn på Östra sjukhuset har varit på studiebesök.

Besök på Ågrenska planeras nästa vecka. Synpedagoger från barnteamet ska dit och informera om hur Syncentralen arbetar med barn som har diagnosen Spielmeyer-Vogt.

Skolornas synpedagoger, närmare bestämt kommunernas synpedagoger i Mölndals stad och Göteborgs stad. Diskuterat ansvarsfördelning, uppdrag och tillvägagångssätt för samverkan.

Syninstruktörerna kontaktas regelbundet. Möte på gång där det kommer diskuteras kring uppdrag och hur samverkan kan ske.

Rehabenheten Mölndal har skickat förfrågan. De har sett behov av en kompetenshöjning för kommunens arbetsterapeuter, fysioterapeuter och sjuksköterskor gällande olika synnedsättningar och hur det påverkar i patientens vardag. Önskar information om synhjälpmedel och strategier som kan underlätta vid synnedsättning. Planeras möte med dem till hösten med synpedagog och optiker.

- Information från IKT

Tony Bernedal, tekniker på Syncentralen deltar för information.

Jobbar med informations- och kommunikationsteknik (IKT), samverkar regionalt med de andra tre syncentralerna.

Microsoft lägger ner Windows 10-supporten i höst. Datorn kommer inte få säkerhetsuppdateringar, kommer troligen leda till supportfrågor för Syncentralen. Därför ett behov av att informera vad som ingår i Syncentralens uppdrag och inte.

Syncentralen utför inte uppgradering av dator och operativsystem, bistår däremot med support av hjälpmedelsprogrammen; skärmläsare, förstöringsprogram t.ex. och ser till att det fungerar efter uppdatering. Kommer säkert frågor och funderingar från medlemmar. Sammanfattningsvis får man alltså själv ombesörja det som har med datorn och mjukvaran att göra – hjälpmedlen står Syncentralen för.

SRF Göteborg: Har Syncentralen någon särskild tid för datasupport?

Syncentral Göteborg: Nej, finns tillgängligt hela öppettiderna.

Ärenden tas emot av administrationen och läggs på en lista till teknikerna som fördelar dem sinsemellan.

SRF Göteborg: Går det att få utbildning av tekniker? Flera gånger?

Syncentral Göteborg: Ja, för utbildning skärmläsare t.ex., anpassas individuellt efter behov. Hjälper att hantera sin enhet och hjälpmedelsfunktionerna.

Tony informerar också om att MTM har skapat en tjänst för att läsa punktskriftsböcker direkt i en punktdisplay via sin dator. Det har dock kommit kritik mot tjänsten då den kräver att man sitter vid sin dator. Dagens moderna punktdisplayer klarar att ladda ner böcker direkt till enheten utan dator.

- Intyg engelska

Syncentralen har nu möjlighet att utfärda allmänt intyg på engelska, att använda vid utomlandsresor för exempelvis ledsagning. Innefattar liksom den svenska varianten en kort, standardiserad formulering.

Aktuell kostnad är 120 kr, enligt Västra Götalandsregionens Patientavgiftshandbok.

SRF Göteborg: Tidigare haft uppe frågan om ett European Disability Card. Höra av sig till Försäkringskassan och ta reda på hur det ligger till? Viktigt för att inte bli avvisad, inte alla personer det syns på.

Syncentral Göteborg: Frågan varit uppe mycket på regional nivå, funnits önskemål. Kommit en ny EU-regel, varför förvaltningsdirektör ombett verksamheterna att avvakta och invänta detta. Ska vara på gång, dock osäkert om Försäkringskassan kommer ha ansvaret eller var det ska ligga. Alla forskar vidare, delar med oss vad vi kommer fram till.

3. Information från brukarorganisationerna

- FSDB

Haft förbundsstyrelsemöte på Almåsa. Rikskongress vart tredje år, dessa styrelsemöten varje år för ekonomiska redovisningar och beslut som tas pö om pö. Friluftshelg utanför Varberg, besök på Borås djurpark.

- SRF KSOT

Varit årsmöte för distriktet i Smögen. Jobbar på, återgår till fler i styrelsen, en ny styrelsemedlem. Gällande Kungälv en tur med Ocean Bus på gång, båttur på Sotekanalerna, spa-helg. Haft iPhone-kurs, hade hoppats på större uppslutning.

- SRF Göteborg

Mycket aktiviteter, paddan på Sävåån, sill på Tjörn, teater. Hade öppet hus i torsdags, Fixartjänst var med, Syninstruktörerna kunde inte komma. Lämnade broschyrer, pratade med medlemmar kring tips i vardagen, ledarhundsinformation, liten hjälpmedelsutställning. Ska förhoppningsvis hållas med jämna mellanrum framöver. Varit årsmöte, nya i styrelsen men samma ordförande.

Två nyanställda, Ther som ombudsman och Anton som kanslichef. Kommer fokusera på ledsugning och färdtjänst. Färdtjänst fungerar någorlunda men bristande kvalitet, väldigt olika i kranskommunerna. Planeras en kampanj till hösten där frågorna drivs. Ledsugning är det stora bekymret, för få timmar och LSS är icke fungerande. Även samarbete med Västtrafik för utrop, utseende på bussar.

- FSBU

Årsmöte nyligen, lite nya i styrelsen, ny fondgrupp. Goal ball flyter på bra, fått priser och varit utomlands. Ska till Apelviken på liten familjehelg, testa på vindsurfing. Seglarläger i sommar.

4. Inkomna frågor från brukarorganisationerna

SRF Göteborg har skickat in följande frågor till mötet.

- Samarbetar Syncentralen med Syninstruktörerna?

Ja, har gjort det länge. Planerat möte nästa vecka där uppdraget ska pratas igenom och tydliggöras. Syninstruktörerna tillhör kommunen – Göteborgs Stad – och hjälper personer från 18 år med synnedsättning.

- Är det skillnad i arbetssätt mellan Syncentralen och Dövblindteamet?

Dövblindteamet arbetar regionalt, Syncentralen lokalt.

Dövblindteamet gör mer hembesök. Patienter kan tillhöra både syncentral och Dövblindteamet. Syncentralen gör insatser utifrån synen och Dövblindteamet gör insatser när det krävs kompetens för både hörsel och synen. Just nu pågår ett arbete att se över samverkan mellan synverksamheten och hörselverksamheten samt förtydliga när Dövblindteamet ska ta över.

SRF Göteborg: Förklarar man för patienten vilka rättigheter och möjligheter som finns? Uppfattats vara bättre på Dövblindteamet att kurator kan gå igenom detta med person med ny synskada t.ex.

Syncentral Göteborg: Syncentralen jobbar lite olika med detta beroende på patientens ålder. Då barn kommer på ny remiss har kuratorn samtal med vårdnadshavare på första besöket. De går igenom vad som står i remissen, vad vi kan hjälpa till med, vad behandlare/kurator kan göra. Vid remiss på barn och ungdomar äldre än 10 år är barnet med vid detta besök hos kuratorn. På övriga barnbesök fångar barnteamet upp om kurator behövs.

Kuratorskontakt erbjuds barn och ungdomar vid stadiebyte – med andra ord vid byte från mellanstadiet till högstadiet exempelvis.

Yrkesverksamma patienters första besök är en kartläggning, ofta via telefon, med synpedagog. Det pratas om vad vi kan erbjuda och de får också tid till kurator vid detta besök, för både stödsamtal och samhällsinformation. För äldre patienter finns en förinformativfilm och de erbjuds kuratorskontakt vid behov.

SRF KSOT: Hur tänker ni kring anhöriga, syskonrelationer t.ex., för att skapa förståelse?

Syncentral Göteborg: Synverksamheten har digital anhöriginformation regionalt två gånger om året.

Vid barnbesök tas det upp vid första samtalet, hur man pratar inom familjen eller att syncentralen även kan prata med syskon.

Yrkesverksamma vuxna får frågan om barn finns hemma, jobbar med hur man pratar med sin synnedsättning. Anhöriga ingår i uppdraget.

Även exempelvis partner kan få samtal med kurator.

- Hur ser kön ut för barn inom ögonsjukvården?

Kan inte svara för ögonmottagningarna, får vända sig till dem med frågan i stället. Svarar på hur det ser ut på Syncentralen:

Barn under 12 år kallas årligen eller vid behov, över 12 år vid stadiabyte eller vid behov. Efter avslutade gymnasiestudier flyttas man över till vuxenteamet. När man hör av sig skapas egenremiss, kallas på vårdgarantin – inom 90 dagar. Administrationen sköter bokningarna; nybesök, rutinkontroller, återbesök, skolbesök, samordnad individuell plan (SIP)-möten osv.

- Hur många över 65 år är inskrivna på Syncentralen?

Svårt att svara på frågan då någon sådan registrering inte finns.

Men antalet patienter som är över 65 år och har haft ett besök på Syncentral Göteborg sedan den 1 januari 2020 är cirka 2300. Avlidna är bortsorterade.

5. Övriga frågor

- Dialog kring Projekt Skatås

Syncentralen fick av en tillfällighet höra talas om appen Step-Hear och vill efterhöra om detta är något brukarorganisationerna hört talas om och ifall samt hur det i så fall används. Hört talas om SRF Göteborgs Projekt Skatås, motionsslingan med ledfyrrar, något liknande? Step-Hear appen bygger på ledfyrrar som kan hittas med bluetooth på mobilen och möjliggöra navigation med appen.

Känns inte igen och verkar inte vara marknadsfört i Sverige.

Kan inte ges någon närmare information kring tekniken vid Projekt Skatås. Resonerar och samtalar kring olika liknande appar och tekniska lösningar för navigering:

- Nordic evolution, en modul med systembaserad GPS. Dyr men går att hyra, bra vid sportutövande.

- Metas smarta glasögon med AI- funktion och inbyggd kamera. Kan koppla upp sig med någon, sänder från glasögonen med kommunikationsapp.
- Auracast, en funktion för bluetooth-ljuddelning som Hörselverksamheten informerat om och eventuellt kan ersätta T-slingorna i framtiden. Eventuellt även något för Syn?

6. Nästa möte

Tisdag den 7 oktober kl 14.00-16.30 på Ekelundsgatan 8, rum 309.

Önskemål från det regionala brukarrådet att lokala brukarråden framöver läggs före det regionala, därav ändring av veckodag till en tisdag.

Brukarorganisationerna ombesörjer eget förmöte digitalt före mötesdagen, beslutas att Ther Tomma sammankallar.

7. Mötet avslutas